

ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА
УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК

МИКИТЮК Дмитро Миколайович

УДК 636.52/581.636.084/1

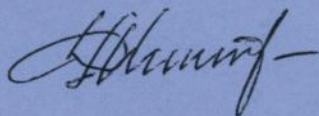
**РОЗРОБКА НОРМ І РЕЖИМІВ ГОДІВЛІ
МОЛОДНЯКА ТА КУРЕЙ КРОСУ
"БОРКИ-КОЛОРИ"**

06.00.16

~~06.02.02.~~ - годівля тварин та технологія кормів

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата
сільськогосподарських наук

Харків - 1997

AB 39.357

Дисертацією є рукопис
Робота виконана в Інституті птахівництва Української академії аграрних наук.

Науковий керівник - кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник Батюжевський Юрій Никифорович, Інститут птахівництва УААН, завідувач лабораторією годівлі сільськогосподарської птиці та технології кормів

Офіційні опоненти: доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, Дяченко Леонід Сидорович, Луганський сільськогосподарський інститут, завідувач кафедри загальної зоотехнії

доктор біологічних наук, професор Лемешева Марія Михайлівна, Харківський зооветеринарний інститут, кафедра дрібного тваринництва

Провідна установа: Інститут землеробства і біології тварин УААН, м.Львів.

Захист дисертації відбудеться «27» січня 1998 р. о «10⁰⁰» годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 65.356.02 при Інституті тваринництва УААН (312120, м. Харків, п/в Кулиничі)

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Інституту тваринництва УААН, 312120, м. Харків, п/в Кулиничі

Автореферат розісланий «19» 2 лютого 1997 року

Вчений секретар спеціалізованої Вченої ради Снегур Ф.М. Снегур Ф.М.

ЛННБ України ім.В.Стефаника
00742765 (V)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

ВСТУП

Розробка норм та режимів годівлі сільськогосподарської птиці є визначальною ланкою для максимального прояву генетичного потенціалу продуктивних якостей птиці й зниження витрат кормів на виробництво продукції, що врешті підвищує рентабельність галузі птахівництва.

Діючі у нашій країні «Рекомендації по нормированию кормления сельскохозяйственной птицы» (1992) не можуть бути повністю застосованими для нещодавно створених високопродуктивних ліній та кросів птиці, оскільки норми годівлі залежать від генетичних особливостей птиці, структури комбікормів, їх живності та інших факторів.

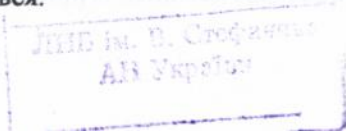
В Інституті птахівництва Української академії аграрних наук (ІП УААН) створено новий високопродуктивний аутосексний крос яечних курей «Борки-Колор», який відрізняється більш високою живою масою молодняка і курей та іншими продуктивними якостями у порівнянні з існуючими яечними кросами, і тому потрібна розробка науково обґрунтованих норм і режимів годівлі для молодняка та курей цього кросу.

Актуальність теми. Відомі зарубіжні фірми (Єврибрид, Шейвер, Ломанн та ін.) для розробки програм годівлі молодняка своїх кросів використовували метод обмеженої годівлі, який базується на зменшенні добового споживання комбікорму молодняком у певні вікові періоди в порівнянні з годівлею досхоchu.

Більшість літературних даних вказує на відсутність негативного впливу обмеженої годівлі ремонтного молодняка на показники вирощування та наступні продуктивні якості курей.

Кращі результати, згідно з науковими публікаціями, були одержані, коли обмежена годівля молодняка застосовувалась з 6-8- до 16-18-тижневого віку. Що стосується рівня і режимів обмеженої годівлі, то це питання повинне вирішуватися для кожного кросу експериментальним шляхом.

Важливою проблемою у птахівництві є оптимізація протеїнового живлення курей, оскільки дефіцит кормового протеїну з кожним роком збільшується.

Не менш актуальним є і питання зниження витрат усього комплексу поживних та біологічно-активних речовин, які містяться в кормових засобах, тому що у структурі витрат на виробництво птахівничої продукції корми складають 50-60%. Цим і пояснюється постійний інтерес науки до вирішення цих питань.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Результати досліджень включені у звіт про науково-дослідну роботу лабораторії годівлі сільськогосподарської птиці і технології кормів Інституту птахівництва УААН за 1991-1995 рр. за державною тематикою: «Вивести нові та удосконалити існуючі високопродуктивні кроси і популяції птиці, розробити сучасні технології виробництва продукції птахівництва, що забезпечать одержання 280 яєць на курку-несучку за рік і вихід живої маси бройлерів до 1,8-2,0 кг у 7-8-тижневому віці» (реєстраційний номер УА 01000700 Р).

Мета і задачі досліджень. Мета досліджень - розробити норми і режими годівлі молодняка та дорослих курей кросу «Борки-Колор». Для досягнення даної мети був використаний метод обмеженої годівлі і при цьому були поставлені такі завдання:

1. Вивчити вплив різних рівнів і режимів обмеженої годівлі молодняка у період з 8- до 17-тижневого віку на їхній ріст, розвиток репродуктивних органів, діловий вихід ремонтного молодняка, збереженість, активність травних ферментів та продуктивність курей.

2. Вивчити вплив зниженого рівня протеїнового живлення, а також обмеженої годівлі курей на їхні продуктивні якості.

3. Провести виробничу перевірку результатів досліджень і визначити їх економічну ефективність.

Наукова новизна одержаних результатів. Уперше вивчено: вплив різних режимів обмеженої годівлі молодняка курей аутосексного кросу «Борки-Колор» на їхній ріст, розвиток репродуктивних органів, ферментативну активність підшлункової залози і печінки, діловий вихід ремонтного молодняка і наступну продуктивність дорослих курей; вплив зниженого рівня протеїнового живлення та обмеженої годівлі курей-несучок на їхні продуктивні якості.

Встановлено, що обмежена годівля молодняка у період з 8- до 17-тижневого віку за режимом одного голодного дня на тиждень не впливає негативно на його збереженість, діловий вихід, наступну несучість курей і знижує витрати кормів.

Доведена можливість зниження вмісту сирого протеїну в комбікормах для курей-несучок з 17 до 15% після 41-тижневого віку.

Практична значущість роботи. Розроблено норми згодовування повнораціонних комбікормів і добові норми обмінної енергії, сирого протеїну, кальцію, фосфору та інших поживних речовин для молодняка і курей кросу «Борки-Колор», які забезпечують реалізацію генетичного потенціалу його продуктивних якостей та зниження витрат комбікормів при вирощуванні молодняка на 0,73 кг на одну голову і економію протеїну на 1000 яєць - 2, 3 кг.

Особистий внесок здобувача. Дисертант виконав роботу самостійно. Робоча програма досліджень була розроблена разом з науковим керівником. Організаційні роботи по проведенню дослідів, аналіз та обробка даних досліджень проведені здобувачем самостійно.

Дослідження по вивченню ферментативної активності підшлункової залози і печінки були виконані спільно із співробітниками лабораторії фізіології та мікотоксикології.

Апробація роботи. Матеріали дисертації доповідалися:

- на Українській конференції молодих учених та аспірантів з питань птахівництва в 1992 році, м. Харків;
- на першій науковій конференції по птахівництву в 1993 році, м. Сімферополь;
- на другій конференції балтійських країн по птахівництву в 1994 році, м. Вільнюс;
- на другій Українській конференції по птахівництву в 1996 році, Борки.

Публікація результатів роботи. Основні результати досліджень опубліковані в 7 наукових публікаціях та методичних рекомендаціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається із вступу, огляду літератури, методики дослідження, результатів досліджень, заключення, висновків, рекомендацій виробництву, списку літератури. Рукопис надруковано на 123 сторінках,

вміщує 45 таблиць. Список літератури складається із 129 джерел, у тому числі зарубіжних - 93.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Для вирішення поставлених задач у період з 1992 до 1995 рр. у дослідному господарстві «Борки» Інституту птахівництва УААН за методом груп-аналогів було проведено два досліді і дві виробничі перевірки на молодняку та курях ауто-сексного яєчного кросу «Борки-Колор».

У першому досліді до 8-тижневого віку годівля курчат здійснювалась досхоchu повнораціонними комбікормами (ПК) з параметрами поживності згідно з нормами МСГ СРСР, 1983. Потім було сформовано 9 груп курочок по 120 голів у кожній і годівля їх до 17-тижневого віку здійснювалась за такою схемою (табл. 1).

Таблиця 1.

Схема досліді

Група	Рівень і режим годівлі	
1-к	Годівля досхоchu повнораціонним комбікормом (ПК)	
2	Обмеження добового давання ПК на 10% від 1 групи	
3	Те ж	на 15%
4	" "	на 20%
5	Один голодний день на тиждень, у решту днів – годівля на рівні контрольної групи	
6	Два голодних дні на тиждень, у решту днів – годівля на рівні контрольної групи	
7	Голодний день – через день, у решту – годівля досхоchu	
8	Те саме, але початок обмеженої годівлі з 10-тижневого віку	
9	Обмежена годівля у відповідності до програми фірми "Ломанн"	

У період з 18 до 21 тижня молодняк одержував комбікорм із вмістом обмінної енергії 2650-2700 ккал, сирого протеїну - 15,5-16,0%, кальцію - 2,0%, фосфору - 0,8%. Годівля у цей період, крім курчат 9 групи, здійснювалася досхочу.

З 22-тижневого віку до кінця дослідів молоді курочки усіх груп одержували повнораціонний комбікорм для курей-несучок з рівнем обмінної енергії 2650-2700 ккал/кг, сирого протеїну - 16,5-17,0%, кальцію до 42-тижневого віку - 3,4%, після - 3,7%, фосфору - 0,6-0,7%. Вміст решти поживних речовин знаходився у межах існуючих норм. Кури всіх груп споживали комбікорм досхочу. Тривалість дослідів на курях - 30 тижнів.

Птиця утримувалася в клітковій батареї БКН-3 до 17-тижневого віку, а потім до кінця дослідів - у батареї L-134.

Параметри мікроклімату у пташниках підтримувалися в межах вимог ОНТП 4-88 з деякими відхиленнями температурного режиму в бік зниження при утриманні дорослих курей у зимовий період.

У ході дослідів визначались і враховувались такі показники: щоденне споживання комбікормів шляхом зважування їх заданої кількості; жива маса курчат у добовому віці, а потім - щотижнева до 21-тижневого віку (зважування групове до 8 тижнів, потім - індивідуальне по 20% поголів'я з кожної групи); збереженість молодняка та курей і причини падежу: вихід молодих курочок; витрати комбікормів, обмінної енергії та сирого протеїну на голову за період вирощування молодняка і на виробництво 10 шт. яєць; маса абдомінального жиру, яєчників, яйцепроводу та довжину останнього у 17-тижневому віці (для цього забивали по 10 голів курочок з кожної групи); жива маса наприкінці кожного місяця (зважування 20% одних і тих самих особин із групи, в кінці дослідів зважували все поголів'я птиці); вік досягнення 50% несучості; кількість яєць на середню і початкову несучку; середня маса яєць - щомісячно (зважували добовий збір яєць на протязі 5 днів поспіль); кількість битих яєць та яєць із тріснутою шкаралупою - на протязі продуктивного періоду; активність протеаз у підшлунковій залозі та печінці - за методом Куніца (Баломн В.М., Левицький А.П., 1984) у молодняка в 17-тижневому віці; періодично - хімічний склад комбікормів.

Другий дослід було проведено з метою визначення оптимальних норм добового споживання повнораціонних комбі-

кормів, рівня протеїнового живлення й обмеженої годівлі курей кросу «Борки-Колор» протягом продуктивного періоду. Для цього в 21-тижневому віці було сформовано за методом випадкової вибірки 4 групи курей по 54 голови у кожній, годівля яких здійснювалась за схемою, таблиця 2.

Кури утримувалися в клітковій батареї L-134, параметри мікроклімату та освітлення підтримувались у межах нормативних.

На протязі досліду враховувались ті ж самі показники, що і в першому досліді на курях, за винятком активності ферментів підшлункової залози та печінки.

Таблиця 2

Схема досліду

Група	Рівень протеїнового живлення та режим годівлі
1-к	Повнораціонний комбікорм (ПК) з нормативною поживністю, годівля досхочу
2	ПК до 41-тижневого віку досхочу, після – зменшення добового давання ПК на 10% від контрольної групи
3	ПК до 41-тижневого віку досхочу, після – комбікорм із вмістом сирого протеїну 15%
4	Комбікорм із вмістом сирого протеїну 15% на протязі всього продуктивного періоду, годівля досхочу

Тривалість досліду - 43 тижні.

Для визначення вірогідності різниці експериментальних даних основні показники в обох групах піддавали статистичній обробці (Плохінський Н.А., 1969).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

РОЗДІЛ 1

ЗООТЕХНІЧНІ ПОКАЗНИКИ ВИРОЩУВАННЯ КУРЧАТ

Результати вирощування курчат після 8-тижневого віку наведені у таблиці 3. Як видно із даних цієї таблиці, обмеження денного давання комбікорму призводило до відставання у рості і тим помітніше, чим більшим було обмеження. Особливо знач-

ним воно було в групах молодняка з режимами годівлі «голодний день через день» та «два голодних дні на тиждень» (6 і 7 групи).

З переведенням молодняка на годівлю досхочу після 17 тижнів і до кінця вирощування абсолютний та відносний прирости живої маси, при однаковому споживанні комбікормів, практично у всіх дослідних групах перевищували контрольну. Максимальне перевищення абсолютного приросту було у молодняка 8 групи і становило 66 г.

Це свідчить про те, що при зниженому споживанні поживних речовин відбувається краще їх використання, що узгоджується з літературними даними.

Таблиця 1.1

Зоотехнічні показники вирощування курчат
від 8- до 21-тижневого віку

Група	Жива маса, г, у віці, тижнів			Витрати комбікормів, кг, за період, тижнів				Вихід молодих курочок, %	Збереженість, %
				на 1 голову			на 1 кг приросту		
	8	17	21	9-17	18-21	1-21	18-21		
1-к	609	1558±11	1758±16	5,75	2,73	10,44	11,92	94,6	97,2
2	607	1513±9	1741±15	5,18	2,73	9,87	11,97	94,6	97,2
3	599	1484±9	1735±13	4,90	2,73	9,59	10,87	93,8	96,4
4	617	1459±12	1717±14	4,62	2,73	8,82	10,58	94,6	97,2
5	635	1455±11	1714±13	4,93	2,73	9,31	10,54	94,6	97,2
6	625	1328±11	1604±13	4,11	2,73	8,80	9,89	94,6	97,2
7	618	1327±10	1601±13	4,53	2,73	9,22	9,96	93,8	96,4
8	599	1361±10	1656±12	4,92	2,73	9,61	9,25	94,6	97,2
9	615	1459±11	1682±11	4,3	2,49	8,56	11,16	93,8	96,4

Збереженість та вихід молодих курочок у всіх групах були високими і не залежали від рівня і режиму годівлі.

Обмежена годівля молодняка на 20% (4 група) мало впливала на активність протеаз підшлункової залози, тоді як більш жорстке обмеження шляхом введення двох голодних днів або годівля через день (6 і 7 групи) значно і вірогідно знижували її

активність. Активність протеаз у печінці в усіх групах утримувалася майже на одному рівні.

РОЗДІЛ 2

РОЗВИТОК РЕПРОДУКТИВНИХ ОРГАНІВ ТА МАСА АБДОМІНАЛЬНОГО ЖИРУ

Усі групи курчат, які знаходилися на обмеженій годівлі, мали вірогідно меншу масу яєчників та яйцепроводів у 17-тижневому віці у порівнянні з контролем. Різниця по масі яєчників знаходилась у межах 0,10-0,39 г, а по масі яйцепроводів - 0,18-0,36 г. Відносно довжини яйцепроводів не виявлено яких-небудь закономірних відмінностей між групами, які були б зумовлені різним рівнем та режимом годівлі курчат.

З переведенням молодняка на годівлю досхочу за 4-тижневий період відбувся інтенсивний розвиток репродуктивних органів і в 21-тижневому віці не виявлено відмінностей між дослідними і контрольною групами щодо маси яєчників і яйцепроводів, за винятком 6 та 7 груп, які мали меншу масу яєчників у порівнянні з контрольною, відповідно, на 4,46 г і 5,22 г. Довжина яйцепроводів була вірогідно меншою у групах птиці, яких обмежували у годівлі на 20% і більше (4, 6, 7 та 8 групи).

Маса абдомінального жиру в 17-тижневому віці була найменшою в групах з найбільшим обмеженням (6, 7 та 8 групи). У 21-тижневому віці відмінності за цими показниками зменшилися і мали невірогідний характер.

РОЗДІЛ 3

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДУ НА ДОРОСЛИХ КУРЯХ

Несучість і її інтенсивність за перші 4 тижні продуктивного періоду були найвищими у контрольній групі (табл. 3.1). В усіх дослідних групах ці показники були нижчими і знаходилися у строгій залежності від рівня обмеження в годівлі.

За 30-тижневий продуктивний період найбільшу кількість яєць одержано в 4 групі, у якій курочки при вирощуванні обмежувалися в годівлі на 20%. Однаковою з контрольною несучість була в 2, 3 та 5 групах. В решті, і особливо у 6 групі, вона була помітно нижчою.

Середня маса яєць виявилась однаковою в усіх групах, незалежно від рівня та режиму годівлі молодняка.

Витрати кормів на виробництво яєць були найнижчими в 3, 4 та 5 групах.

Таблиця 3.1

Зоотехнічні показники у дослідах на дорослих курях

Група	Жива маса курей, кг, у віці, тижнів		Інтенсивність несучості за період 21-25 тиж., %	Несучість на середню несучку, шт.	Витрати кормів на 10 шт. яєць, кг	Збереженість, %
	21	49				
1-к	1,79	2,02±0,03	38,4	137,5	1,72	97,6
2	1,74	2,00±0,02	31,9	136,0	1,74	98,9
3	1,73	2,03±0,03	26,2	136,9	1,71	98,9
4	1,72	1,98±0,02	23,6	139,7	1,68	97,2
5	1,71	2,01±0,03	20,2	134,6	1,71	96,7
6	1,60	2,04±0,03	13,8	131,9	1,78	97,6
7	1,60	1,96±0,02	14,5	132,4	1,77	97,6
8	1,65	1,93±0,02	17,3	135,5	1,73	100,0
9	1,68	1,95±0,02	18,1	132,6	1,80	98,9

Вихід товарних яєць був у межах 86,3-90,4% і не залежав від рівня годівлі молодняка.

На протязі продуктивного періоду відбувалася поступова компенсація живої маси курей дослідних груп і до 49-тижневого віку вірогідних відмінностей за цим показником між групами не було виявлено.

Збереженість в усіх групах була досить високою (97,6-100,0%) і не залежала від рівня і режиму годівлі.

РОЗДІЛ 4 РЕЗУЛЬТАТИ ДРУГОГО ДОСЛІДУ

Несучість на середню та початкову несучку до 42-тижневого віку в перших трьох групах була практично однаковою (табл. 4.1.). В 4 групі курей, які одержували комбікорм із вмістом протеїну 15%, вона була нижчою на 1,6 штук яєць на середню і на 2,5-на початкову несучку у порівнянні з контролем.

Зоотехнічні показники досліду

Група	Одержано яєць на несучку, шт.		Середня маса яєць, г	Витрати кормів на 10 шт. яєць, кг	Витрати протеїну на 10 шт. яєць, г	Жива маса курей у 62-тижневому віці, г
	початкову	середню				
<i>віковий період 22-41 тиждень</i>						
1	80,0	80,0	53,9	1,79	304,3	1910±27
2	81,5	81,5	54,0	1,76	299,2	1840±26
3	81,3	81,7	53,4	1,76	299,2	1881±53
4	77,5	78,4	52,9	1,83	274,5	1907±33
<i>віковий період 42-64 тижні</i>						
1	79,6	80,1	58,7	2,03	345,1	
2	82,1	82,5	57,1	1,78	302,6	
3	83,6	88,4	56,4	1,86	279,0	
4	87,7	96,5	56,3	1,69	253,5	
<i>віковий період 22-64 тижні</i>						
1	159,6	160,8	56,1	1,92	336,4	
2	163,7	164,9	55,5	1,77	300,9	
3	165,9	170,4	54,7	1,81	274,1	
4	165,2	174,9	54,3	1,76	264,0	

Надалі за 23-тижневий продуктивний період несучість курей в усіх досліджуваних групах була вищою, ніж у контролі. І в цілому за весь продуктивний період вона була вища у дослідних групах, особливо - в 3 та 4.

Знижений рівень протеїнової годівлі, а також обмежена годівля курей призводила до зменшення маси яєць, проте вихід яєчної маси на несучку був вищий у всіх дослідних групах у межах 100-560 г. Витрати корму на 10 штук яєць, так само як і на 1 кг яєчної маси, були в дослідних групах нижчими. Були нижчими і витрати протеїну.

Споживання комбікорму до піку продуктивності поступово збільшувалося, досягнувши максимуму 110 г, а потім знизилася наприкінці продуктивного періоду до 99 г на голову за добу.

Жива маса курей до 41-тижневого віку збільшувалася в усіх дослідних групах, надалі приріст живої маси був незначним, а в 2 групі, яку обмежували у годівлі на 10%, вона зменшувалася

до кінця продуктивного періоду. У решті груп відмінності за живою масою були невірні.

Збереженість курей в 1 та 2 групах була 100%-ною, в 3 та 4 вона була на 5,6 і 9,3% відповідно нижчою.

Знижений рівень протеїнового живлення негативно впливав на вихід товарних яєць. Так, у другій половині несучості вихід товарних яєць у 3 групі був меншим від контролю на 2,1%, а в 4 - на 4,8%.

РОЗДІЛ 5 ВИРОБНИЧА ПЕРЕВІРКА РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

Підрозділ 5.1. Перший дослід

Для проведення виробничої перевірки з 8-тижневого віку було сформовано 3 групи курчат: 648 голів у контрольній і по 315 голів у двох дослідних. Рівень та режим годівлі був таким:

1 група (контрольна) щоденно одержувала комбікорм доско-

ноту;

2 група щоденно одержувала на 20% менше комбікорму, ніж контрольна;

3 група мала один голодний день на тиждень, а в решту днів одержувала комбікорм за нормою для контрольної групи. Основні зоотехнічні показники виробничої перевірки наведено у табл. 5.1.1 та 5.1.2

Таблиця 5.1.1

Результати виробничої перевірки на молодняку

Група	Витрати кормів на 1 гол/кг за вікові періоди, тиж.		Жива маса, г, у віці, тижнів		Збереженість за 9-21 тижнів, %	Вихід ділових молодих курочок, %
	9-17	1-21	17	21		
1	5,52	10,07	1463±5	1655±8	99,5	91,8
2	4,41	9,03	1422±7	1630±9	99,5	91,7
3	4,72	9,34	1434±8	1630±9	98,8	90,8

Результати виробничої перевірки на курях
за 43 тижні продуктивного періоду

Група	Несучість за перший місяць, %	Вік досягнення 50% несучості, %	Одержано яєць на несучку, шт.		Маса яєць у 12-місячному віці, г	Маса яєць за продуктивний період, г
			початкову	середню		
1	15,5	183	157,6	160,6	55,5	55,7
2	15,1	182	156,2	161,6	55,1	55,4
3	15,3	182	161,6	162,9	55,1	55,2

подовження таблиці 5.1.2

Група	Витрати комбікорму на 10 яєць, кг	Жива маса курей у 69-тижн. віці, г	Кількість битих яєць, %	Кількість яєць із тріснутою шкаралупою, %	Кількість яєць без шкаралупи, %	Збереженість, %
1	1,91	1860±13	1,6	5,1	0,7	95,6
2	1,90	1820±13	1,4	5,4	0,8	93,8
3	1,89	1840±13	1,3	5,5	0,9	98,4

Узагальнюючи результати виробничої перевірки, можна констатувати, що обмежена годівля молодняка дещо знизила живу масу, проте негативно не вплинула на збереженість та вихід ділових молодих курочок, а також не вплинула на такі показники, як інтенсивність несучості за перший місяць продуктивності, вік досягнення 50% несучості, масу та товарний вихід яєць. Відносно несучості, то вона була дещо вищою у курей 3 групи, які вирощувались з одним голодним днем на тиждень. Витрати комбікорму на 1 голову за період вирощування в 2 групі були меншими від контрольної на 1040 г, а в 3 - на 730 г. Середньодобове споживання комбікорму дорослими курми в усіх групах було в межах 102-103 г на 1 голову.

Найбільший економічний ефект одержано при режимі годівлі молодняка від 8- до 17-тижневого віку з одним голодним днем на тиждень. Він склав - 690 грн. на 1000 голів.

Підрозділ 5.2. Другий дослід

Для проведення виробничої перевірки було сформовано 3 групи курей у віці 21 тиждень по 304 голів у кожній. Курей посадили у кліткові батареї L-134.

Кури 1 групи (контрольної) одержували досхочу повнораціонні комбікорми з нормативними параметрами поживності на протязі всього продуктивного періоду. 2 група курей до 41-тижневого віку одержувала ті ж самі комбікорми, що і контрольна, а потім денна норма комбікорму була знижена на 10% від контрольної. Кури 3 групи до 41-тижневого віку одержували те саме, що і контрольна, а потім - комбікорм з рівнем сирого протеїну 15%.

Аналіз одержаних результатів свідчить про те, що за 20-тижневий період продуктивності, коли всі групи курей знаходилися на одному рівні годівлі, одержані практично однакові результати за всіма зоотехнічними параметрами (табл. 5.2.1).

Після 20-тижневого продуктивного періоду на середню несучку було одержано однакову кількість яєць у контрольній та в 3 групі курей, у 2 групі - на 2,6 яйця менше. Витрати комбікорму на 10 яєць були найнижчими у 2 групі, в контрольній і 3 групі вони були однаковими. Маса яєць у 2 та 3 групах була нижчою від контрольної на 0,6 г, але ця різниця була невірогідною.

На виробництво 10 яєць у 3 групі витрачалося на 39 г протеїну менше, ніж у контрольній, і на 17 г менше, ніж у другій: а на виробництво 1 кг яєчної маси - менше, відповідно, на 58,6 та 26 г.

У цілому, за весь продуктивний період на середню несучку було одержано більше яєць у 3 групі курей. Витрати сирого протеїну на 10 яєць та на 1 кг яєчної маси були найнижчими в 3 групі, і в порівнянні з контрольною вони були нижчі відповідно на 23 і 42 г.

Вихід товарних яєць в усіх групах був високим і знаходився у межах 94,8-96,8% до 41-тижневого віку і 97,7-98,3% у другій половині несучості.

Середньодобове споживання комбікормів і в цілому витрати комбікормів на несучку за продуктивний період були однаковими в 1 і 3 групах курей. У 2 групі вони були меншими на 10%.

Результати виробничої перевірки другого досліду

Група	Одержано яєць на середню несучку, шт.	Витрати комбікорму на 10 яєць, кг	Витрати сирого протеїну на 10 яєць, г	Середня маса яєць, г	Одержано яєчної маси на 1 несучку, кг	Витрати комбікорму на 1 кг яєчної маси, кг	Витрати сирого протеїну на 1 кг яєчної маси, г	Збереженість, %
Віковий період 22-41 тиждень								
1	73,1	1,67	284	53,0	3,87	3,15	535	96,7
2	72,6	1,68	286	53,0	3,85	3,17	538	96,4
3	74	1,65	280	52,8	3,91	3,12	530	94,1
Віковий період 41-69 тиждень								
1	112,8	1,87	318	58,5	6,59	3,19	542	85,7
2	110,2	1,74	296	57,9	6,38	3,01	512	85,3
3	112,8	1,86	279	57,9	6,53	3,23	484	83,7
Віковий період 22-69 тиждень								
1	185,9	1,78	303	56	10,46	3,19	542	91,8
2	182,8	1,72	292	55,8	10,23	3,07	522	91,8
3	186,9	1,78	280	55,6	10,44	3,19	500	88,1

Узагальнюючи результати виробничої перевірки, можна констатувати, що вони підтвердили закономірність відмінностей між дослідними групами за основними показниками в залежності від рівня годівлі, одержаними в досліді, але не підтвердився факт негативного впливу зниженого рівня протеїнового живлення на вихід товарних яєць.

За результатами виробничої перевірки проведено економічні розрахунки, які показали доцільність використання для курей-несучок кросу «Борки-Колор» після 41-тижневого віку комбікормів з рівнем сирого протеїну 15%, що забезпечило економічний ефект на 1000 голів 1220 грн.

ВИСНОВКИ

1. Обмежена годівля ремонтного молодняка курей повнораціональними комбікормами з нормативними параметрами поживності дозволяє в стислі строки визначити норми добового споживання комплексу поживних і біологічно активних речовин і забезпечує зниження їх витрат у період вирощування без негативних наслідків на вихід ділових молодих курочок та продуктивні якості дорослих курей.

2. Годівля ремонтного молодняка курей аутосексного кросу «Борки-Колор» з 8- до 17-тижневого віку з обмеженням добового споживання повнораціонного комбікорму в межах 10-28% від годівлі досхочу знижує абсолютний приріст живої маси на 45-230 г, стримує розвиток репродуктивних органів, але не впливає негативно на збереженість, діловий вихід ремонтного молодняка і заощаджує витрати комбікормів у межах 560-1640 г на 1 голову.

3. Переведення молодняка на годівлю досхочу у віковий період 18-21 тижнів сприяє різкому зростанню приросту живої маси, перевищуючи цей показник контрольної групи при однаковому споживанні комбікормів, що зумовлює часткову компенсацію живої маси до початку продуктивного періоду.

4. Режим обмеженої годівлі молодняка шляхом введення голодних днів у більшій мірі стримує ріст курчат, ніж щоденне обмеження давання комбікормів при однаковому їх споживанні за період вирощування.

5. Обмежена годівля сприяє перебудові обмінних процесів в організмі, спрямованих на підвищення використання поживних речовин корму. Така спрямованість обмінних процесів залишається і після зняття обмеження.

6. Щоденне обмеження добового давання комбікормів до 20% не впливає на активність протеаз підшлункової залози, тоді як у голодні дні активність їх різко знижується; активність протеаз печінки не змінюється під впливом різного рівня і режиму обмеженої годівлі.

7. Зменшення споживання молодняком повнораціонних комбікормів до 20% щоденно, так само, як і режим годівлі з одним голодним днем на тиждень, може знижувати інтенсивність несучості в першій місяць, але не знижує її в цілому за продуктивний період. Більш жорстке обмеження в годівлі молодняка знижує несучість курей як за перший місяць, так і за весь продуктивний період. На масу яєць різні рівні і режими обмеженої годівлі не впливають.

8. Оптимальним режимом годівлі ремонтного молодняка курей кросу «Борки-Колор» у період з 8- до 17-тижневого віку є режим з одним голодним днем на тиждень, при якому витрати кормів складають 4,72 кг на 1 голову, що менше, ніж за годівлю досхочу, на 0,8 кг; і забезпечуються високі показники діло-

вого виходу ремонтного молодняка, збереженості та продуктивних якостей курей.

Економічний ефект при такій годівлі складав 690 гривень з розрахунку на 1000 голів.

9. Зниження вмісту сирого протеїну в комбікормах для курей з 17 до 15% після 41-тижневого віку не має негативного впливу на несучість, вихід товарних яєць та збереженість і зменшує витрати протеїну на виробництво 1000 яєць на 3,9 кг.

Економічний ефект при такій годівлі становить 1220 гривень на 1000 голів.

ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА

Рекомендується програма годівлі молодняка і курей кросу «Борки-Колор», яка передбачає годівлю курчат до 8-тижневого віку повнораціонними комбікормами з нормативними параметрами поживності за розробленими нормами добового споживання; у період з 8- до 17-тижневого віку - годівлю за режимом одного голодного дня на тиждень, потім до 41-тижневого віку - годівлю повнораціонними комбікормами для промислових курей-несучок за розробленими добовими нормами, у решту днів продуктивного періоду - годівлю комбікормами зі зниженим до 15% вмістом сирого протеїну за визначеними в дослідках нормами їх добового споживання.

Список наукових робіт, опублікованих за темою дисертації

1. Микитюк Д., Батюжевський Ю. Норми і режими годівлі курей // Тваринництво України. - 1996. - № 9. - С. 19-20.
2. Микитюк Д. Птиці краще не переїдають // Сільський журнал. - 1996. - № 8. - С. 8.
3. Микитюк Д.М. Наслідки обмеженої годівлі молодняка гібридних курей // Тваринництво України. - 1996. - № 9. - С. 25.
4. Микитюк Д.М., Сахацький М.І., Батюжевський Ю.Н., Рожковський О.В. та ін. Технологія утримання гібридних курей кросу «Борки-Колор» // Методичні рекомендації. - 1996. - С. 9-14.
5. Микитюк Д.М. Ріст гібридних курчат і розвиток репродуктивних органів курей при різних рівнях і режимах годівлі //

Українська конф. мол. вчен. та аспірантів з питань птахівництва: тези доп. - Харків, 1992. - С. 12-13.

6. Микитюк Д.М. Вплив рівнів і режимів годівлі гібридних курчат на активність травних ферментів та продуктивність курей // І наук. конф. по птахівництву: тези доп. - Борки-Сімферополь, 1993. - С. 77-78.

7. Микитюк Д.Н. Уровень и режим кормления молодняка и кур кросса «Борки-Колор» // II конф. балтийских стран по птицеводству: тез. докл. - Вильнюс, 1994. - С. 73-74.

8. Микитюк Д.Н. Нормы и режимы кормления молодняка и кур аутосексного кросса «Борки-Колор» // II Укр. конф. по птицеводству: тез. докл. - Борки, 1996. - С. 89-90.

Микитюк Д.М. Розробка норм та режимів годівлі молодняка та курей кросу «Борки-Колор». Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02. - годівля тварин та технологія кормів, інститут тваринництва УААН, м. Харків, 1997 р. Викладені результати досліджень по вивченню впливу різних рівнів і режимів годівлі молодняка у віці 9-17 тижнів, зниженого протеїнового живлення та обмеженої годівлі курей на зоотехнічні показники вирощування курчат і продуктивність дорослих курей.

Найкращі зоотехнічні показники одержані при годівлі курчат за режимом одного голодного дня на тиждень з 8- до 17-тижневого віку. Встановлена можливість годівлі курей після 41-тижневого віку комбікормами зі зниженим до 15% рівнем протеїну.

Ключові слова: кури, ремонтний молодняк, обмежена годівля, комбікорм, обмінна енергія, протеїн, продуктивність, збереженість.

Микитюк Д.Н. Разработка норм и режимов кормления молодняка и кур кросса «Борки-Колор». Рукопись. Диссертация на соискание ученой степени кандидата сельскохозяйственных наук по специальности 06.02.02. - кормление животных и технология кормов. Институт животноводства УААН, г. Харьков, 1997 г. Изложены результаты исследований по изучению влияния разных уровней и режимов кормления молодняка в возрасте 9-17 недель, пониженного протеинового питания и

ограниченного кормления кур на зоотехнические показатели выращивания цыплят и продуктивность взрослых кур.

Лучшие зоотехнические показатели получены при кормлении цыплят за режимом одного голодного дня в неделю с 8-до 17-недельного возраста. Установлена возможность кормления кур после 41-недельного возраста комбикормами с пониженным до 15% уровнем протеина.

Ключевые слова: куры, ремонтный молодняк, ограниченное кормление, комбикорм, обменная энергия, протеин, продуктивность, сохранность.

Mykytyuk D.N. Working out of standards and regimes of cross «Borky-Colour» youngstock and hens feeding (Manuscript). Dissertation on competition for candidate's scientific degree of agricultural sciences on speciality 06.02.02 - animal feeding and feeds technology. Animal Breeding Institute of Ukrainian Academy of Agrarian Sciences (UAAS), Kharkov, 1997.

The results of the researches on studying the influence of different levels and regimes of youngstock feeding at 9-17 weeks of age, reduced protein feeding and limited feeding of hens on zootechnical indices were obtain by chickens feeding regime with one day of starvation in week from 8 to 17 weeks of age. It was established the possibility of hens feeding after 41 weeks of age with mixed feeds at reduced protein level to 15%.

Key words: hens, replacement, youndstock, limited feeding, combine feed, exchange energy, protein, productivity, livcability.

Підписано до друку 21.11.97

Формат 84*108/32 Гарнітура Times New Roman

Ум.др.аркушів – 1 Тираж 100 прим.

Регіональний Центр Нових Інформаційних Технологій

310168, м.Харків, вул.Блюхера, 2, к.218-Б, тел./факс (0572) 67-66-04

AB 39.331